

A Kerékpáros Tárcaközi Bizottság kerékpáros-közlekedést érintő KRESZ módosítási javaslatai

Jelen voltak a következő 1-1 szavazati joggal rendelkező szervezetek képviselői:

1. KHEM
2. IRM, ORFK
3. KVVM
4. NFGM
5. Főpolgármesteri Hivatal Budapest
6. Kerékpáros Magyarország Szövetség
7. Tárcaközi Bizottság Szakmai társelnöke

Szavazati jog nélkül jelen voltak:

- KTB titkára
- KKK képviselője
- Pej Kálmán mérnök, Tandem Kft

A napirendi pontok sorrendjében feltüntettük a javaslatot, az indoklást, az esetleges különvéleményt a KRESZ jelenleg hatályos szövegét és a javasolt módosítást, kiegészítést, illetve annak támogatottságát (**I=igen, N=nem, T=tartózkodás**).

A javaslati anyaghoz a KTB titkára által javasolt, a KTB szakmai társelnöke által is támogatott új, de a bizottsági ülésen meg nem tárgyalt javaslat (18.) is hozzáadásra került.

A sorrend nem tükröz fontossági sorrendet. A KTB szakmai társelnöke és titkára által javasolt fontossági sorrendet és értékelést a dokumentum tüntettük fel.

1. Új kerékpáros parkoló tábla bevezetése

Kerékpáros parkolók jelölésére helytakarékos, integrált kerékpáros-parkoló tábla bevezetése javasol. Az új megoldás mindenki számára egyértelmű, költség és helytakarékos. A 17.§ (1), e) pontjában hivatkozott 112/c jelzésű kiegészítő táblával közösen használt parkoló tábla helyett a 115/a.-ös ábrához hasonló mozgáskorlátozottakat szállító járművek részére fenntartott várakozóhely külön jelzőtáblájához hasonlóan, a kerekesszékes figura helyén kerékpár legyen.

I:7, N:0, T:0

Jelenleg hatályos KRESZ-ben érintett rész:

17. § (1) A tájékoztatást adó jelzőtáblák:

e) „Várakozóhely” (110. ábra); a tábla a járművek kijelölt várakozóhelyét jelzi, a tábla alatt elhelyezett kiegészítő tábla jelezheti..... hogy a várakozóhely kizárólag bizonyos járművek (pl., **csak kerékpárok 112/c. ábra**, részére van fenntartva.

Javasolt módosítás:

17. § (1) A tájékoztatást adó jelzőtáblák:

e) „Várakozóhely” (110. ábra); a tábla a járművek kijelölt várakozóhelyét jelzi, a tábla alatt elhelyezett kiegészítő tábla jelezheti..... hogy a várakozóhely kizárólag bizonyos járművek (pl. **csak kerékpárok 112/c. ábra vagy 112/x ábra**, részére van fenntartva.

112/c. ábra

112/X. ábra

2. A szoros jobbra tartási kötelezettség alól feloldani a kerékpárosokat.

A jelenleg hatályos szoros jobbra tartási kötelezettség balesetveszélybe sodorja a kerékpárosokat és a segédmotorosokat is. A balesetveszély oka, hogy a szoros jobbra tartás következtében az alapvetően is „imbolygó” mozgású kerékpárosok mozgás- és korrekciós tere leszűkül, mert:

- A gépjárművek azonnal elfoglalják a szorosan az út jobb szélére húzódó kerékpárosok által szabadon hagyott helyet és végeredményként a kerékpárosok az útburkolat általában rossz minőségű széleire szorulnak.
- Az úthibák, forgalmi akadályok, veszélyek (pl. út mellett parkoló autók ajtajainak nyitása) miatt szükséges korrekcióra a kerékpárosnak nincs helye, és így egy korrekciós manőver közben könnyen elsodorhatják, vagy az autók elé eshet. Eppen emiatt valamennyi Nyugat-európai hivatalos kerékpáros közlekedésoktatási tananyagban szerepel, hogy a kerékpárosnak az út szélétől biztonságos oldaltávolságot kell folyamatosan tartania. Ezt a ma hatályos KRESZ szerint csak akkor teheti meg, ha az „út és forgalmi viszonyok” ezt indokolják, azaz ha már kialakult a veszélyhelyzet. A veszélyhelyzet gyakran (legtöbbször) nem látható előre, így a kerékpáros csak akkor húzódhat (hirtelen) az út tengelye felé, ha ezt a veszélyt már észlelte. A jelenleg a KRESZ által előírt hirtelen irányváltás így fokozottan balesetveszélyes.
- A kerékpárosok számára mindennapi, de fokozottan balesetveszélyes szituáció, amikor a gépjárművezetők „leszorítással”, azaz a biztonságos oldaltávolság megtartása nélkül történő kikerüléssel vagy előzéssel kényszerítik ki, hogy a kerékpáros a hatályos KRESZ-nek megfelelő helyen azaz „szorosan az út jobb szélén” kerékpározzon. Ez a veszélyes és a kerékpározás elterjedését akadályozó magatartás jelenleg nem szabálysértés és nem is büntethető.

A KRESZ 54.§-ből a „szoros jobbra tartás” helyett, kizárólag a „jobbra tartás” feltüntetésével és ennek megfelelő kommunikációjával, ez a balesetveszélyes helyzet megszűnik, a kerékpárosok általános jobbra tartási kötelezettsége azonban továbbra is megmarad, így a forgalmat nem akadályozzák. [IRM különvéleménye: A jelenlegi szabályozás is megfelelő, mert az út műszaki állapotára való hivatkozás is felmentést adhat a szoros jobbra tartás alól.]

I:4, N:3, T:0

Jelenleg hatályos KRESZ-ben érintett rész:

54. § (1) *Kerékpárral a kerékpárúton, a kerékpársávon vagy erre utaló jelzés (117/c. ábra) esetében az autóbusz forgalmi sávon, ahol ilyen nincs, a leállósávon vagy a kerékpározásra alkalmas útpadkán, illetőleg - ha az út és forgalmi viszonyok ezt lehetővé teszik - szorosan az úttest jobb szélén kell közlekedni.*

Javasolt módosítás:

54. § (1) Kerékpárral a kerékpárúton, a kerékpársávon vagy erre utaló jelzés (117/c. ábra) esetében az autóbusz forgalmi sávon, ahol ilyen nincs, a leállósávon vagy a kerékpározásra alkalmas útpadkán, illetőleg - ha az út és forgalmi viszonyok ezt lehetővé teszik – ~~szorosan~~ az úttest jobb szélén kell közlekedni. Az úttest jobb szélétől való oldaltávolságot úgy kell megválasztani, hogy az úttest jobb szélén, az adott út esetében általában található vagy várható forgalmi és fizikai akadályok kikerülésére elegendő hely álljon a kerékpáros rendelkezésére. A kerékpáros folyamatos haladás esetében nem, csak pontszerű akadály felbukkanása esetén, megfelelő körültekintés után lépheti át az adott forgalmi sáv középvonalát.

3. Nyitott kerékpársáv bevezetése

Az EU számos országában a kerékpáros közlekedés biztonságának javítására, a városi forgalom csillapítására már széles körben alkalmazott nyitott kerékpársáv (Németországban „Mehrzweck Streifen” azaz többfunkciós, többcélú sáv) bevezetése javasolt. A nyitott kerékpársáv az útpálya két szélén elhelyezkedő, szaggatott vonallal elválasztott kétoldali, egyirányú kerékpársáv. Az útpálya tengelyében útburkolati jel (felezővonal) nem található. Az úttípus kétirányú gépjármű és kerékpáros forgalomra egyaránt alkalmas, de az egymással szemben, ellentétes irányban közlekedő gépjárművek a kerékpársávok igénybevételével tudnak csak egymás mellett elhaladni. A kerékpársávokra a gépjárművek csak az egymás melletti elhaladás miatt szükséges mértékben és a kerékpárosok zavarása nélkül hajthatnak rá. Elsősorban olyan kisebb forgalmú környezetben alkalmazható, ahol a helyhiány miatt nem lehet a kétirányú gépjármű közlekedés megtartása mellett (zárt) kerékpársávot kialakítani. A kialakítás feltételei az új Kerékpárforgalmi Útügyi Műszaki előírás tervezetében szerepelnek. A nyitott kerékpársávot új fogalomként bevezetni, a következő magyarázattal és szabályozási javaslattal:

I:4, N:2, T:1

Jelenleg hatályos KRESZ-ben érintett rész:

1. számú függelék az 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelethez; I. Az úttal kapcsolatos fogalmak

Javasolt módosítás:

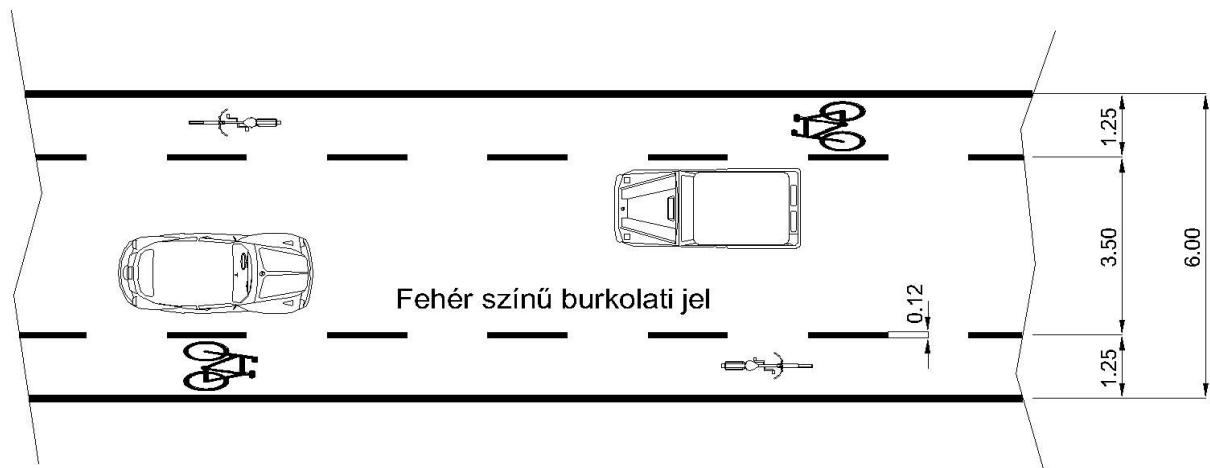
A nyitott kerékpársáv olyan különleges kerékpársáv, amelyen alapesetben kizárólag a kerékpárosok közlekednek, de a X § (Y) ben felsorolt, indokolt esetekben a gépjárművek is ráhajthatnak a nyitott kerékpársávra. A gépjárművezetők számára előírt jobbra tartási kötelezettséget alapesetben a nyitott kerékpársáv, menetirány szerinti bal (a gépjárművek számára fenntartott forgalmi sáv menetirány szerinti jobb) oldalán található útburkolati jelhez (a szaggatott fehér vonalhoz) kell értelmezni. A gépjárművek a nyitott kerékpársávot csak abban az esetben vehetik igénybe (azaz léphetik át a nyitott kerékpársáv menetirány szerinti bal, a gépjárművek számára fenntartott forgalmi sáv menetirány szerinti jobb oldalán felfestett útburkolati jelet), ha:

- a nyitott kerékpársáv igénybevétele az ellentétes irányban haladó járművek egymás mellett történő elhaladásához szükséges.
- a nyitott kerékpársávot is tartalmazó útról balra vagy jobbra lekanyarodnak, nyitott kerékpársáv jobb vagy bal oldalán található parkolósávot, parkolóhelyet vagy kapubehajtót kíván elérni.
- műszaki okból a gépjármű nem tud továbbhaladni.

A nyitott kerékpársávot folyamatos haladásra a gépjárművek csak a kerékpáros forgalom zavarása nélkül vehetik igénybe, a forgalmi sávok közötti váltásra vonatkozó általános szabályok betartása mellett. A kerékpárosok kizárólag az alábbi esetben léphetnek át a forgalmi sávok közötti váltásra vonatkozó általános szabályok betartása mellett a gépjárműveknek fenntartott forgalmi sávba:

- balra kanyarodás esetén
- amennyiben a nyitott kerékpársávon olyan fizikai akadály (pl. műszaki okból továbbhaladni képtelen gépjármű) található, mely nem teszi lehetővé a nyitott kerékpársáv használatát

A nyitott kerékpársáv jelülésére tábla és útburkolati jelek szolgálnak (szaggatott fehér vonal és kerékpáros piktogramm a sávon belül).

4. Kerékpáros nyom

A kerékpáros nyom a kerékpárosok javasolt haladási helyét jelöli a forgalmi sávban, útkereszteződésekben a megfelelő besorolást segíti. Jelenleg nem szerepel a KRESZ-ben. Bevezetésével a kerékpárosok mozgása az úton kiszámíthatóbbá válik a közlekedés többi résztvevője számára, ezzel egyidejűleg segítséget nyújt a kerékpárosoknak a helyes és biztonságos haladási irány, nyom megválasztásában. Kialakítása/karbantartása olcsóbb, mint a kerékpársáv, és helyigénye is kevesebb. Szűk, alacsony forgalmú utcákban is a kerékpárosok biztonságos közlekedését teszi lehetővé. A szövegszerű megfogalmazásba a használatra vonatkozóan az „ajánlott” kifejezést kell alkalmazni. (Szilágyi Miklós KHEM szerint: a jelenleg jogszabályok értelmében sem tilos bármiféle jel felfestése az útburkolatra, amennyiben a közútkezelő vállalja a felelősséget.) Az UME javaslat szerint kerékpáros nyom ott alkalmazható, ahol:

- a kerékpáros forgalom közúti forgalomtól való elválasztása nem feltétlenül szükséges, vagy
- a szabályozási szélességen belül valamilyen okból nem lehetséges, vagy
- fontos a kerékpáros forgalom jelenlétének kihangsúlyozása, vagy
- a kerékpárforgalom szempontjából fontos a hálózati elemek folytonosságának jelölése.

A kerékpáros nyom a gépjármű vezetők számára figyelem felhívó hatású, a kerékpárosoknak pedig az ajánlott haladás nyomvonalát jelzi. Ilyen helyszínek lehetnek közepes forgalmú utak, a csomóponti átvezetések, járműosztályozók, vagy az egyirányú utcában közlekedő kerékpárosok helyének kijelölése, stb.

I:4, N:0, T:3

Jelenleg hatályos KRESZ-ben érintett rész:

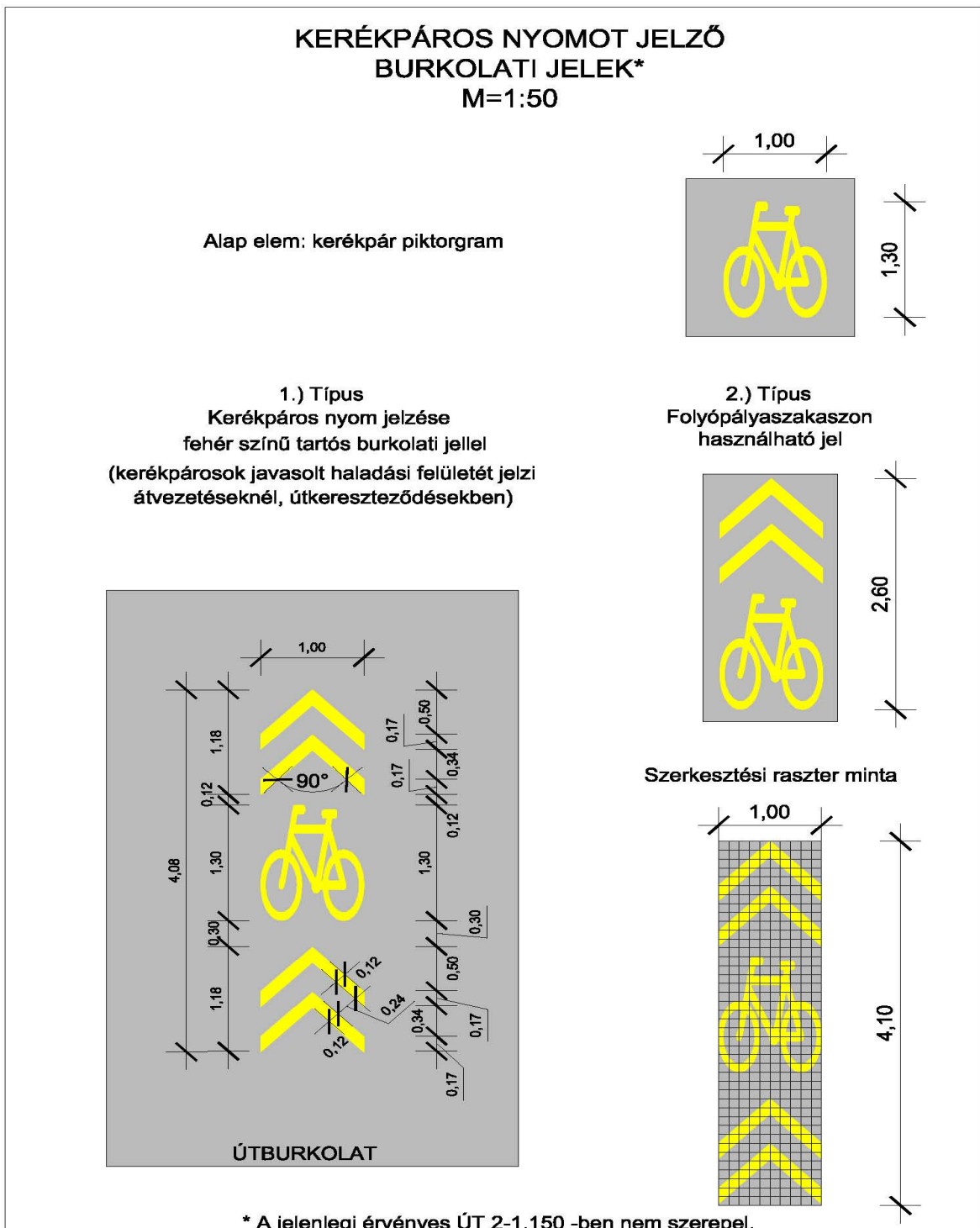
18. § (1) Az útburkolati jelek; - nem szerepel

Javasolt módosítás:

Új fogalomként bevezetni a kerékpáros nyomot, a következő definícióval:

18. § (1) Az útburkolati jelek

- A kerékpáros nyom a kerékpárosok számára jelzi a haladás ajánlott helyét az úttesten, egyúttal felhívja a gépjárművezetők figyelmét, hogy az úttesten kerékpárosok közlekedésére fokozottan számítani kell. A kerékpáros nyomot X. ábra szerinti útburkolati jelek jelzik.

5. Kerékpáros közlekedés maximális sebességének differenciált emelése, illetve csökkentése

Jelenleg a kerékpárosok maximális közlekedési sebessége 40 km/h. A módosítási javaslat értelmében a kerékpárosokra kerékpárúton és gyalog-kerékpárúton max. 30 km/h, és kerékpárúton kívül 50 km/h sebességkorlátozás vonatkozna. Kiegészítve, hogy a kerékpárúton kívül, 30 km/h-nál nagyobb sebességgel közlekedő kerékpárosoknak a bukósisak viselése kötelező. A bukósisak pontos definíciója és a bukósisakkal szemben támasztott minőségi elvárások és ezek jelölésmódjának meghatározása külön jogszabályban szükséges. Európai Unió és a minősítő szervezetek által tett ajánlások rendelkezésre állnak és felhasználhatóak a célra.

I:4, N:0, T:3

Jelenleg hatályos KRESZ-ben érintett rész:

26. § (1) Az egyes járművekkel legfeljebb a következő sebességgel szabad közlekedni.

d) *teherszállításra kialakított motoros triciklivel, elromlott járművet vontató gépjárművel, segédmotoros kerékpárral, kerékpárral: 40 km/óra,*

Javasolt módosítás:

d) *teherszállításra kialakított motoros triciklivel, elromlott járművet vontató gépjárművel: 40 km/óra,*

e) *Kerékpárral, kétkerekű segédmotoros kerékpárral, segédmotoros rokkant-kocsival*

- *kerékpárúton, gyalog-kerékpárúton és*

- *kerékpárral egyéb úton, ha a kerékpáros nem visel védősisakot,*

30 km/óra

- *ha a kerékpáros védősisakot visel, szilárd burkolatú úton*

50 km/óra

6. Kerékpárút használata a kerékpárosok számára ne minden esetben legyen kötelező.

Az eredeti javaslat szerint a kerékpárosok számára a kerékpárút használata csak abban az esetben legyen kötelező, ha a kerékpárúttal párhuzamos közúton a kerékpárosok közlekedése tilos. Ezt a KTB munkacsoportjának többsége elvetette, mert a közutak mellett jelenleg is táblák nagy tömege található és ezeket csökkenteni szeretnék. (Bodor Ádám a KTB szakmai társelnöke fenntartja különvéleményét, mely szerint; a táblák az indokolt helyeken már most is kint vannak, nem csak a kerékpárosokra hanem pl. a lassú járművekre is vonatkoznak, így valószínűleg maradnak is, így ez az indoklás nem állja meg a helyét).

A Főpolgármesteri Hivatal munkatársainak javaslata alapján javasolt, hogy:

- Ne legyen kötelező a kerékpárút használata azon kerékpárosok számára, akik jelenleg a belterületi, főútvonalként meg nem jelölt közúttal párhuzamos kerékpárúton kötelesek közlekedni.
- Továbbá ne legyen kötelező a kerékpárút használata azon kerékpárosok számára, akik jelenleg a belterületi főutak vagy mellékutak mentén, a kerékpáros menetiránya szerinti baloldalon található kerékpárutakat kötelesek használni.

Indoklás:

- A kisforgalmú, forgalomcsillapított mellékutakon történő kerékpározás sokkal biztonságosabb (különösen városi környezetben, ahol gyakori a keresztirányú gépjárműforgalom), mint a (járdából leválasztott) gyalog-kerékpárutakon, kerékpárutakon, különösen a gyorsabban haladó rutinos kerékpárosok számára.
- A menetirány szerinti baloldalon található kerékpárút használatának kötelező jellege miatt a szabálykövető kerékpárosok a főutat (teljesen indokolatlanul) kétszer kell, hogy keresszék annak érdekében, hogy elérjék céljukat bármilyen közel is van az. Ez a szabályozás ma nagyobb balesetveszélyesebb közlekedési magatartást ír elő, mintha a kerékpárosra bízánk ebben az esetben a döntést.

I:4, N:2, T:1

Jelenleg hatályos KRESZ-ben érintett rész:

13. § (1) Az utasítást adó jelzőtáblák:

e) „Kerékpárút” (26. ábra), a tábla azt jelzi, hogy a kétkerekű kerékpárok csak a kerékpárúton közlekedhetnek; a segédmotoros rokkantkocsi, gépi meghajtási kerekes szék, illetőleg a kétkerekű segédmotoros kerékpár lakott területen kívül a kerékpárutat igénybe veheti, ha ezt jelzőtábla nem tiltja. A kétkerekű segédmotoros kerékpár, segédmotoros rokkantkocsi a kerékpárúton legfeljebb 20 km/óra sebességgel közlekedhet. A kerékpárúton más jármű közlekedése tilos;

Javasolt módosítás

13. § (1) Az utasítást adó jelzőtáblák:

e) „Kerékpárút” (26. ábra) tábla azt jelzi, hogy a kétkerekű kerékpárok csak a kerékpárúton közlekedhetnek, kivéve ha:

- a kerékpárút belterületen, főútvonalként nem kijelölt úttal párhuzamosan található,
- a kerékpárút belterületi úttal párhuzamosan, de a kerékpáros menetiránya szerinti bal oldalon található.

A kivételes esetekben a kerékpárút használata csak ajánlott, de nem kötelező, a kerékpáros felkészültségétől az út és forgalmi viszonyoktól függően maga döntheti el, hogy a kerékpárutat vagy a közutat használja.

A segédmotoros rokkantkocsi, gépi meghajtási kerekes szék, illetőleg a kétkerekű segédmotoros kerékpár lakott területen kívül a kerékpárutat igénybe veheti, ha ezt jelzőtábla nem tiltja. A kétkerekű segédmotoros kerékpár, segédmotoros rokkantkocsi a kerékpárúton legfeljebb 20 km/óra sebességgel közlekedhet. A kerékpárúton más jármű, (így kettőnél több kerekű, felnőtt személy szállítására is alkalmas kerékpárok) közlekedése tilos;

7. Kerékpársávból történő kilépés, besorolás és balra kanyarodás legyen lehetséges a kerékpárosok számára.

Kerékpársávval ellátott úton haladó kerékpáros számára balra kanyarodás esetén lehetséges legyen, hogy a kerékpáros elhagyja a saját forgalmi sávját és szabályosan sorolhasson be a belső, balra kanyarodó sávba.

IRM különvéleménye: a jelenlegi KRESZ megfelelően kezeli a helyzetet.

I:4, N:0, T:3;

Jelenleg hatályos KRESZ-ben érintett rész:

54. § (4)

a) a kerékpársávról - kivéve, ha jelzőtábla erre utasítást ad, továbbá ha a kerékpársávot a balra bekanyarodás céljából az úttest felező vonalának közelében helyezték el - vagy,

b) lakott területen kívül a főútvonalról balra bekanyarodni vagy megfordulni, továbbá
c) a kerékpárútról a vele párhuzamos útra balra bekanyarodni nem szabad. A kerékpárosnak a kerékpárról le kell szállnia és azt tolván - a gyalogosok közlekedésére vonatkozó szabályok szerint - kell az úttesten áthaladnia.

Javasolt módosítás:

54. § (4)

a) TÖRLÉS

b) lakott területen kívül a főútvonalról balra bekanyarodni vagy megfordulni, továbbá
c) a kerékpárútról a vele párhuzamos útra balra bekanyarodni nem szabad. A kerékpárosnak a kerékpárról le kell szállnia és azt tolván - a gyalogosok közlekedésére vonatkozó szabályok szerint - kell az úttesten áthaladnia.

A kerékpársávon közlekedő kerékpáros amennyiben balra kíván kanyarodni, akkor - a forgalmi sáv váltására vonatkozó általános szabályok betartása mellett - a kereszteződés előtt legfeljebb 25 méterrel kiléphet a kerékpársávból. A kerékpáros mindezt a gépjárművek számára fenntartott forgalmi sávban közlekedő gépjárművek zavarása nélkül, irányjelzés adásával teheti.

8. Kerékpárforgalmi létesítményen történő megállás, várakozás tilalmának és a kerékpárforgalmi létesítményeken várakozó gépjárművek eltávolításának bevezetése.

Legyenek minden kerékpáros létesítményen várakozó járművek eltávolíthatóak. Jelenleg a kerékpárúton, kerékpársávon, gyalogkerékpárúton gépjárművel történő megállás, várakozás nem (csak a ráhajtás) tilos, így a kerékpársávokon létesítményeken történő várakozás nem szankcionálható, és jelentősen akadályozza a kerékpáros forgalmat.

I:7, N:0, T:0

Jelenleg hatályos KRESZ-ben érintett rész:

59. § (1) A rendőrhatalóság - az üzemben tartó értesítése mellett és költségére - elszállításal eltávolíthatja azt a járművet, amely
e) kerékpárúton várakozik

Javasolt módosítás:

59. § (1) A rendőrhatalóság - az üzemben tartó értesítése mellett és költségére - elszállításal eltávolíthatja azt a járművet, amely
e) kerékpárúton, kerékpársávon, nyitott kerékpársávon vagy gyalog-kerékpárúton várakozik.

Javasolt kiegészítés:

40. §....

(5) Tilos megállni:...

n) Kerékpársávon, nyitott kerékpársávon, kerékpárúton, gyalog-kerékpárúton.

9. A kerékpárforgalmi létesítmények definíciójának pontosítása

A régi és az új kerékpáros infrastruktúra típusok definícióját szakmailag megalapozott, egzaktnak kell megfogalmazni. Ezekre jó alapot szolgál a széles körben egyeztetett, új ÜME-tervezet.

I:4, N:0, T:3

Jelenleg hatályos KRESZ-ben érintett rész:

1. számú függelék az 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelethez; I. Az úttal kapcsolatos

fogalmak

h) Kerékpárút: jelzőtáblával kerékpárútként megjelölt út.

Javasolt módosítások, kiegészítések:

1. számú függelék az 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelethez; I. Az úttal kapcsolatos fogalmak

h) *Kerékpárút: jelzőtáblával kerékpárútként megjelölt, kerékpárok és egyes esetekben segédmotorkerékpárok és gyalogosok közlekedésére szolgáló út.*

X) *Kerékpársáv: jelzőtáblával kerékpársávként megjelölt, az útburkolaton fehér színű burkolati jellel (záróvonallal), esetenként eltérő színű (piros) színű burkolattal kialakított – kizárólag kerékpárosok egyirányú közlekedésére szolgáló – különleges forgalmi sáv, amelyet csak a kanyarodó gépjárművek erre vonatkozó külön szabályok betartásával vehetnek igénybe. A sávot 20 m-enként kerékpáros piktogrammal is jelölni kell.*

X+1) *Nyitott kerékpársáv: az útburkolaton fehér színű burkolati jellel (terelővonallal) kialakított – elsősorban kerékpárosok egyirányú közlekedésére szolgáló – különleges forgalmi sáv, amely a szűk helyre tekintettel lehetővé teszi a gépjármű forgalom számára is a kikerülést. A sávot 20 m-enként kerékpáros piktogrammal is jelölni kell.*

X+2) *Gyalog-kerékpárút: jelzőtáblával gyalog-kerékpárútként megjelölt, kerékpárok és gyalogosok közlekedésére szolgáló út. Amennyiben a gyalogos és a kerékpáros forgalom számára kijelölt terület burkolati jellel elválasztásra kerül, akkor a gyalog-kerékpárúton mind a kerékpárosok, mind a gyalogosok (a kereszteződések kivételével) csak a számukra kijelölt útfelületen közlekedhetnek. Amennyiben a gyalogos és a kerékpáros forgalom számára kijelölt terület burkolati jellel elválasztásra nem kerül, akkor a gyalog-kerékpárúton mind a kerékpárosok, mind a gyalogosok a teljes útfelületen közlekedhetnek.*

10. Gyalog-kerékpárúton a kerékpárosok és a gyalogosok közlekedési szabályainak rögzítése:

Jelenleg az osztott-gyalog és kerékpárutakon a kerékpárosokat zavarja, hogy a rendezetlen mozgású gyalogosok keresztezik és veszélyeztetik a folyamatos közlekedést a kerékpárosoknak kijelölt útfelületen. A gyalogosok arra panaszkodnak, hogy a kerékpárosok a gyakran járdán kijelölt gyalog-kerékpárutakon az ő helyüket foglalják el és nagy sebességükkel zavarják őket. A két különböző közlekedő viselkedésének szabályozására javasoljuk az alábbi módosítást, amely a már halálos baleseteket is eredményező, jogilag is rendezetlen helyzet rendezését jelenti, jogalapot biztosít a megfelelő viselkedés kommunikációjára is. A KRESZ jelenleg nem tartalmazza egyáltalán a gyalog-kerékpárút és az azon történő közlekedés fogalmát.

IRM különvélemény: a definíciót közérthető módon kell megfogalmazni.

I:6, N:0, T0

Jelenleg hatályos KRESZ-ben érintett rész:

1. számú függelék az 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelethez; I. Az úttal kapcsolatos fogalmak.

21. § - *Gyalogosok közlekedése – a gyalog-kerékpárúton történő közlekedés nincs szabályozva.*

54. § *Kerékpárok és segédmotoros kerékpárok – a gyalog-kerékpárúton történő közlekedés nincs szabályozva.*

Javasolt kiegészítés:

1. számú függelék az 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelethez; I. Az úttal kapcsolatos fogalmak.
ld. 9.pont.

*21. § - Gyalogosok közlekedése
(13)*

Amennyiben a gyalogos és a kerékpáros forgalom számára kijelölt terület burkolati jellel elválasztásra kerül, akkor a gyalog-kerékpárúton a gyalogosok csak a számukra kijelölt útfelületen közlekedhetnek, a kerékpárosok számára kijelölt útfelületet csak a kijelölt gyalogátkelőhelyeken vagy a kerékpárosok zavarása nélkül, megfelelő körültekintés után keresztezhetik.

Amennyiben a gyalogos és a kerékpáros forgalom számára kijelölt terület burkolati jellel elválasztásra nem kerül, akkor a gyalog-kerékpárúton a gyalogosok a teljes utat a kerékpárosokkal közösen használhatják. Ebben az esetben a gyalogosoknak fokozott figyelemmel kell lennie a kerékpáros közlekedőkre, mozgásukkal a kerékpáros forgalmat szándékosan nem akadályozhatják.

54. § Kerékpárok és segédmotoros kerékpárok

Amennyiben a gyalogos és a kerékpáros forgalom számára kijelölt terület burkolati jellel elválasztásra kerül, akkor a gyalog-kerékpárúton a kerékpárosok csak a számukra kijelölt útfelületen közlekedhetnek. A kerékpárosok a kijelölt gyalogátkelőhelyeknél minden esetben kötelesek 10km/h sebességre lassítani és a ráutaló magatartást tanúsító gyalogosok számára elsőbbséget adni, az elsőként történő áthaladás lehetőségét szükség esetén megállással biztosítani.

Amennyiben a gyalogos és a kerékpáros forgalom számára kijelölt terület burkolati jellel elválasztásra nem kerül, akkor a gyalog-kerékpárúton a kerékpárosok a teljes utat a gyalogosokkal közösen használhatják. Ebben az esetben a kerékpárosoknak fokozott figyelemmel kell lennie a gyalogos közlekedőkre. Amennyiben a kerékpárosok számára a gyalogosok biztonságos, megfelelő oldaltávolsággal végrehajtandó kikerülése nem lehetséges, akkor sebességüket a gyalogosok sebességére kell mérsékelniük, a kikerülést csak a legközelebbi alkalmas helyen kísérelhetik meg.

11. Előretolt kerékpáros felálló hely ne legyen kerékpársávhoz kötött és a kerékpárosok előre hajthassanak a feltorlódott járművek között.

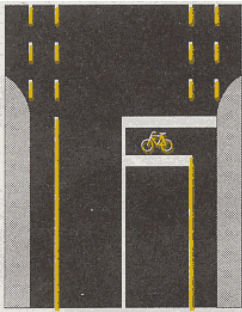
Jelenleg is engedélyezi a KRESZ az előretolt kerékpáros felálló hely létesítését, de csak jelzőlámpával ellátott kereszteződésben, kerékpársáv megléte esetén. Az előretolt kerékpáros felálló hely azért nem túl gyakori, mert ezen két feltétel egyszerre ritkán teljesül. Az előretolt kerékpáros felálló hely elsősorban a kerékpárosok balra kanyarodást teszi lehetővé, de segít megelőzni a gépjárművek jobbra kanyarodáskor bekövetkező kerékpárosok baleseteket, ugyanis a kerékpáros a gépjármű elé, a vezető látóterébe kerül. A szabály módosításával egyidejűleg engedélyezni kell a forgalmi okból feltorlódott gépjárművek kerékpárral történő kikerülését, a motorkerékpárokra ezen a területen vonatkozó szabályokkal egyidejűleg. Ez a fajta manőver már ma is gyakori, a kerékpározás elterjedést szolgálná a legalizálása.

I:5, N:0, T:1

Jelenleg hatályos KRESZ-ben érintett rész:

18. § (1) Az útburkolati jelek: h/1. „Előretolt kerékpáros felálló hely balra bekanyarodó kerékpárosok számára” (153/a. ábra); a forgalomirányító fényjelző készülékkel szabályozott útkereszteződésben az oda kerékpársávon érkező és balra bekanyarodó

kerékpárosoknak, a megállás helyét jelölő vonalak közötti, kerékpárt mutató sárga színű útburkolati jellel (158/i. ábra) megjelölt úttestre csak a tilos fényjelzés ideje alatt szabad a többi jármű elé - a besorolás általános szabályai szerint - besorolva a továbbhaladáshoz felkészülni.

153/a. ábra

54. §. – nem tér ki a kerékpáros közlekedés speciális szabályainál arra, hogy a kerékpárosok kikerülhetnek a feltorlódott gépjárműveket.

Javasolt módosítás:

18. § (1) Az útburkolati jelek: h/1. „Előretolt kerékpáros felálló hely balra bekanyarodó kerékpárosok számára” (153/a. ábra); a forgalomirányító fényjelző készülékkel szabályozott útkereszteződésben az oda érkező és balra bekanyarodó kerékpárosoknak, a megállás helyét jelölő vonalak közötti, kerékpárt mutató sárga színű útburkolati jellel (158/i. ábra) megjelölt úttestre kizárólag kerékpárral és csak a tilos fényjelzés ideje alatt szabad a többi jármű elé besorolva a továbbhaladáshoz felkészülni.

Javasolt kiegészítés:

54. §. (x) A kerékpárosok a forgalmi okból feltorlódott, nagyon lassan haladó, vagy álló gépjárműveket a forgalmi sávon belül balról és jobbról is kikerülhetik. A kikerülés során a kerékpárosoknak fokozott óvatossággal kell eljárniuk és a kikerülés csak abban az esetben hajtható végre, ha erre elegendő hely áll rendelkezésre. A kikerülés során a kerékpárosoknak különös figyelemmel kell lennie és elsőbbséget kell adnia a kerékpáros irányát keresztező (kanyarodó, forgalmi sávot váltó) gépjárműveknek.

12. A gépjárműveknek jobbra kanyarodáskor az út széléhez kelljen besorolniuk abban az esetben is, ha az út jobb szélén kerékpársáv található.

A jobbra kanyarodáskor a körbenézés és a bekanyarodás közt eltelt idő elegendő ahhoz, hogy egy kerékpáros közvetlenül a sofőr mellé érjen, ezért is gyakoriak a jobbra kanyarodáskor bekövetkező kerékpáros gázolások. A várhatóan széles körben alkalmazásra kerülő kerékpársávok esetében ez megelőzhető, ha a járművek az út és nem a szélső forgalmi sáv széléhez sorolnak be.

Javaslatunk értelmében a jobbra kanyarodó járműnek (mint a buszsáv esetében), a kanyarodás előtt közvetlenül az út széléhez kell besorolnia. Ennek következtében a kerékpáros nem kerülhet a kanyarodó jármű mellé, a két jármű nem keresztezi egymás útját, a kerékpárosnak elegendő lassítani a kanyarodó jármű mögött

I:6, N:0, T:0

Jelenleg hatályos KRESZ-ben érintett rész:

25. § (3) A... kerékpársávot a (2) bekezdésben említett jobbra tartási, illetőleg az úttest jobb szélén való haladási kötelezettség szempontjából figyelmen kívül kell hagyni. A kerékpársávon csak kerékpárral szabad közlekedni - az egyirányú forgalmú úton kijelölt kerékpársáv kivételével - az úttest menetirány szerinti jobb oldalának haladási irányával azonos irányban.

Bekanyarodás 31. §

(1) b) útburkolati jelek hiányában

- jobbra bekanyarodás esetében az úttest jobb szélére,
- balra bekanyarodás esetében az úttest felezővonalára mellé, illetőleg osztott pályás és egyirányú forgalmú úton az úttest bal szélére

köteles - az útkereszteződés előtt kellő távolságban - besorolni. A bekanyarodási szándékot irányjelzéssel [29. § (2) bek.] jelezni

(2) Villamos pályával ellátott úttesten, ha az (1) bekezdés b) pontjában foglaltaknak megfelelő besorolás a villamos forgalmát zavarná, a villamos elhaladásához szükséges területet szabadon kell hagyni. A kerékpársávot, továbbá egyirányú forgalmú úton az ellenirányba kijelölt autóbussz sávot a besorolás szempontjából figyelmen kívül kell hagyni.

Javasolt módosítás:

25. § (3) A.... kerékpársávot a (2) bekezdésben említett jobbra tartási, illetőleg az úttest jobb szélén való haladási kötelezettség szempontjából figyelmen kívül kell hagyni. A kerékpársávon csak kerékpárral szabad közlekedni - az egyirányú forgalmú úton kijelölt kerékpársáv kivételével - az úttest menetirány szerinti jobb oldalának haladási irányával azonos irányban. A kerékpársávra ráhajtani, csak bekanyarodás esetén a 31.§ (3) –ban megfogalmazott szabályok betartásával szabad.

Bekanyarodás 31. §

(1) b) útburkolati jelek hiányában

- jobbra bekanyarodás esetében az úttest jobb szélére,
- balra bekanyarodás esetében az úttest felezővonalára mellé, illetőleg osztott pályás és egyirányú forgalmú úton az úttest bal szélére

köteles - az útkereszteződés előtt kellő távolságban - besorolni. A bekanyarodási szándékot irányjelzéssel [29. § (2) bek.] jelezni.

(2) Villamos pályával ellátott úttesten, ha az (1) bekezdés b) pontjában foglaltaknak megfelelő besorolás a villamos forgalmát zavarná, a villamos elhaladásához szükséges területet szabadon kell hagyni. Az egyirányú forgalmú úton az ellenirányba kijelölt autóbussz sávot és az ellenirányú kerékpársávot a besorolás szempontjából figyelmen kívül kell hagyni.

(3) Kerékpársávval ellátott úttesten, a gépjárműveknek jobbra kanyarodáskor az útkereszteződés előtt kellő távolságban kell a forgalmi sávok közötti váltás általános szabályainak betartása mellett a kerékpársávra besorolni. A kerékpársávra csak abban az esetben szabad ráhajtani, ha a vezetője meggyőződött arról, hogy a jobbra kanyarodás során a folyamatos áthaladásra lehetőség van.

13.Egyirányú utcában kétirányú kerékpározás kerékpársáv nélkül is engedélyezhető legyen

A jelenlegi szabályozás értelmében az egyirányú utcába csak akkor lehet a gépjárműforgalommal ellentétes irányból kerékpárral behajtani, ha az külön táblával jelölve van, illetve ha az érintett úton van kerékpársáv is. A javaslat, hogy ne legyen feltétlenül szükséges a kerékpársáv jelenléte az egyirányú utcában a gépjárműforgalommal ellentétes irányú kerékpározás engedélyezéséhez. A javaslat szerint a gépjárműveknek engedélyezett menetiránnyal ellentétes irányban közlekedő kerékpárosnak kelljen az egymás mellett történő elhaladás lehetőségét biztosítania szükség esetén félrehúzódni, megállni. A javaslat szerint a kerékpárosra saját menetirányának megfelelően vonatkozik a jobbra tartás kötelezettsége.

I:3, N:2, T:0

Jelenleg hatályos KRESZ-ben érintett rész:

Tájékoztató táblák 17. § (3) Ha az „Egyirányú forgalmú út” jelzőtáblák (104. és 105. ábra) alatt elhelyezett kiegészítő táblán (105/a. ábra) autóbust és/vagy kerékpárt mutató ábra jelenik meg, az úttesten kijelölt kerékpársávon a kerékpáros vagy az autóbusz forgalmi sávon az autóbusz - a jelzőtáblán megjelölt iránnyal szemben - közlekedhet.

Javasolt módosítás:

Tájékoztató táblák 17. § (3) Ha az „Egyirányú forgalmú út” jelzőtáblák (104. és 105. ábra) alatt elhelyezett kiegészítő táblán (105/a. ábra) autóbust és/vagy kerékpárt mutató ábra jelenik meg,

- *az úttesten kijelölt kerékpársávon, vagy ennek hiányában az úttesten a kerékpáros*
- *az autóbusz forgalmi sávon az autóbusz,*
- *kerékpárosok által is használható autóbusz forgalmi sávon kerékpár és autóbusz is a jelzőtáblán megjelölt iránnyal szemben - közlekedhet.*

14. Tehergépjárművek a burkolt padkára ne hajthassanak rá

A közeljövőben az európai támogatási források mentén várható lesz a burkolt padkák elterjedése, melyek lehetőséget nyitnak ezen kerékpárforgalmi létesítménytípus alkalmazására és a padkák karbantartási költségeinek csökkentésére. Ezeknek a padkáknak a teherbírása nem tehergépjárművekre van méretezve, így amikor egy tehergépjármű ráhajt a burkolat jelentősen károsodhat.. Ezért javasolt a tehergépjárművek számára a burkolt padkán történő közlekedés megtiltása és a ráhajtás korlátozása.

I:4, N:0, T:1

Jelenleg hatályos KRESZ-ben érintett rész:

1. számú függelék az 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelethez; I. Az úttal kapcsolatos fogalmak:

g) Útpadka: az útnak az úttest mellett levő, útburkolattal el nem látott része.

Javasolt módosítás:

1. számú függelék az 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelethez; I. Az úttal kapcsolatos fogalmak:

g) Útpadka: az útnak az úttest mellett levő,

- *útburkolattal el nem látott része vagy*
- *burkolt, de folyamatos burkolati jellel a forgalom előtt elzárt része.*

Javasolt kiegészítés:

48. § (6) A 7.5 tonnát meghaladó legnagyobb megengedett össztömegű tehergépjárműveknek a burkolattal ellátott útpadkára ráhajtani tilos, kivéve vészhelyzet esetén, ha az útpadkára ráhajtani a baleset elkerüléséhez szükséges vagy amennyiben műszaki hiba miatt a jármű tovább haladni nem tud.

15. Utasok szállításának szabályai három vagy annál több kerekű kerékpárral.

Napjainkba egyre elterjedtebb a Közép-Európai régióban Magyarországon is a háromkerekű reklámhordozók, illetve taxi jellegű személyszállítási szolgáltatást végző

riksák. Jelenleg „törvényen” kívül működnek, a KRESZ által alkalmazott egyik jármű definíciójának sem felelnek meg. Az ezekkel történő utas szállítás szabályozása indokolt, mert már súlyos balesetek is történtek ilyen eszközzel. Ha egy vállalkozás a személy szállítást üzletszerűen szeretné végezni ilyen eszközzel, amennyiben ez jármű kategóriába sorolható lesz akkor ez a 89/1988. (XII. 20.) MT rendelet alkalmazásában közúti közlekedési szolgáltatásnak minősül („járművel díj ellenében végzett személyszállításként”). Ennek megfelelően amennyiben a KRESZ alapján besorolható lesz az illetékes közlekedés felügyeleti szerv (NKH) erre is engedélyt adhat és megszűnhet az illegális állapot.

I:4, N:0, T:1

Jelenleg hatályos KRESZ-ben érintett rész:

54. § 5) Kerékpár pótlásán a 18. életévét betöltött vezető egy, tíz éven aluli gyermeket szállíthat. Egyébként kerékpáron személyt szállítani nem szabad.

Javasolt módosítás:

54. § 5) Kerékpár pótlásán a 18. életévét betöltött vezető egy, tíz éven aluli gyermeket szállíthat. Három, és annál több kerekű, tíz éven felüli személy szállítására is alkalmas kerékpárokon személyek szállítása megengedett.

Javasolt kiegészítés:

46. § (7) Három és annál több kerekű kerékpár tíz éven felüli személy szállítására akkor tekinthető alkalmasnak, ha a szállított személyek számára megfelelően rögzített és biztonságos ülőhely van. A három és annál több kerekű tíz éven felüli személy szállítására is alkalmas kerékpáron utas csak akkor szállítható, ha azt 18. életévét betöltött személy vezeti.

16.A kerékpár fogalmának pontosabb definiálása

A kerékpár definíciójának módosítása időszerűvé vált , mivel egyre több elektromos meghajtású és egyéb (négy kerekű bringóhintó, háromkerekű és személy szállítására is alkalmas riksa, fekvőkerékpár, monocikli, ebike, pedelec, konferencia bicikli) kerékpár jelent meg a forgalomban, melyek helyigénye, teljesítménye jelentősen eltér a klasszikus két kerekű, kizárólag vagy részben emberi erővel hajtott kerékpároktól. A javasolt definíció tartalmazza, hogy a kerékpár legalább kétkerekű és nem képes kizárólag a kisegítő motorral közlekedni, az emberi erővel működtetett hajtás mindenképpen szükséges. közlekedni. A KRESZ módosítással egyidejűleg a kerékpárok műszaki paramétereit szabályozó KÖHÉM rendelet módosítása is szükséges.

I:4, N:0, T:1

Jelenleg hatályos KRESZ-ben érintett rész:

*1.számú függelék az 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelethez,
II. A közúti járművekkel kapcsolatos fogalmak; r/1. Kerékpár: olyan két- vagy háromkerekű jármű, amelyet egy vagy két személy emberi ereje, illetőleg legfeljebb 300 W teljesítményű motor hajt. A kerékpáron egy 10 éven aluli gyermek szállítására alkalmas pótlás, illetve kerékpár utánfutó vontatására alkalmas berendezés helyezhető el.*

Javasolt módosítás:

*2.számú függelék az 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelethez,
II. A közúti járművekkel kapcsolatos fogalmak; r/1. Kerékpár: olyan kettő vagy annál többkerekű jármű, amely nem képes egy vagy több személy emberi ereje nélkül közlekedni. A kerékpáron egy maximum 300W teljesítményű rásegítő motor lehet, ami*

önmagában, emberi segítség nélkül, nem képes a jármű meghajtására. A kerékpáron egy 10 éven aluli gyermek szállítására alkalmas pótülés, illetve kerékpár utánfutó vontatására alkalmas berendezés helyezhető el.

17. Kettőnél többkerekű kerékpárok közlekedésének szabályai

Javasolt, hogy a három, vagy annál több kerekű, 10 év feletti személy utasként történő szállítására is alkalmas kerékpárok számára a kerékpárút és gyalog-kerékpárút használata legyen tilos. Ezen járművek túl sok helyet foglalnának a kerékpárforgalmi létesítményeken ezzel ellehetetlenítve a rendeltetésszerű használatot, továbbá a legtöbb kerékpáros létesítmény fizikailag (szélesség, ívek, labirintkorfát stb.) sem alkalmas nagyobb kerékpárok közlekedésére.

I:5, N:0, T:0

Jelenleg hatályos KRESZ-ben érintett rész:

54. § (1) *Kerékpárral a kerékpárúton, a kerékpársávon vagy erre utaló jelzés (117/c. ábra) esetében az autóbusz forgalmi sávon, ahol ilyen nincs, a leállósávon vagy a kerékpározásra alkalmas útpadkán, illetőleg - ha az út és forgalmi viszonyok ezt lehetővé teszik - szorosan az úttest jobb szélén kell közlekedni.*

Javasolt módosítás:

54. § (1) *Kerékpárral a kerékpárúton, a kerékpársávon vagy erre utaló jelzés (117/c. ábra) esetében az autóbusz forgalmi sávon, ahol ilyen nincs, a leállósávon vagy a kerékpározásra alkalmas útpadkán, illetőleg - ha az út és forgalmi viszonyok ezt lehetővé teszik - az úttest jobb szélén kell közlekedni. Kerékpárúton és gyalog – kerékpárúton tilos 3 vagy annál több kerekű, 10 év feletti személy utasként történő szállítására is alkalmas kerékpárokkal és 3 vagy annál több kerekű, 10 év feletti személy utasként történő szállítására is alkalmas segédmotoros kerékpárokkal közlekedni.*

18. A kerékpárforgalmi létesítmények védelme a belógó rakományoktól

Javasolt, hogy valamennyi kerékpárforgalmi létesítményt védjük meg a járművekről esetlegesen belógó rakományoktól.

Szavazásra nem került, mert utólag merült fel. A KTB titkára és szakmai társelnöke támogatja.

Jelenleg hatályos KRESZ-ben érintett rész:

25. § (6) *Járda, járdasziget és kerékpárút mellett tilos úgy haladni, hogy a jármű vagy rakománya ezek fölé nyúlják.*

Javasolt módosítás:

25. § (6) *Járda, járdasziget, gyalog-kerékpárút, kerékpárút, kerékpársáv, nyitott kerékpársáv mellett tilos úgy haladni, hogy a jármű vagy rakománya ezek fölé nyúlják.*